

Societat | Andreu Merino / Anna Mira / Arnau Urgell/ Jaume Ventura / Xavier Borràs | Actualitzat el 03/07/2021 a les 21:00

Sis amenaces a espais naturals de Catalunya, més enllà de l'aeroport

La Garrotxa, la Costa Brava, L'Hospitalet de Llobregat, Gavà i Cerdanyola també són escenaris de projectes urbanístics amb oposició veïnal

Mobilització per salvar la Farella | SOS Costa Brava

La Ricarda és la zona d'interès natural i protegida per la Xarxa Natura 2000 que quedaria afectada si Aena aconsegueix materialitzar el seu **projecte d'ampliació de l'aeroport del Prat**. L'allargament de la tercera pista amenaça d'acabar amb la flora i la fauna de la llacuna, habitada per 43 espècies protegides d'aus, i també el seu ecosistema.

Més enllà de l'afectació concreta sobre el terreny, l'ampliació del Prat també suposaria un **increment d'emissions lligat a l'augment de vols que aterriarien el Prat**. Tot plegat en un moment en què Barcelona i Catalunya han declarat l'emergència habitacional i la UE ha exigit reduir les emissions un 60% fins al 2030. L'ampliació de l'aeroport no és l'únic cas en què **projectes urbanístics o d'infraestructures amenacen d'afectar zones naturals**. L'Hospitalet de Llobregat, Gavà, Cerdanyola, la Garrotxa i la Costa Brava també en són escenari.

[despiece]1. **El PDU de la Gran Via a l'Hospitalet de Llobregat**. A finals del 2020, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va emetre dues sentències que anul·laven el Pla Director Urbanístic (PDU) de la Gran Via a l'Hospitalet de Llobregat. El PDU afecta el 8% del terme municipal de la ciutat i **planteja la cobertura d'un tram de la Gran Via**, a més de crear un pol biomèdic que connecti l'Hospital de Bellvitge, l'Institut Català d'Oncologia i l'Institut d'Investigació Biomèdica. Tot plegat, construït fins a **640.000 metres quadrats de sostre**, un

60% dedicats a l'activitat econòmica i un 40% per a hotels i comerç. La zona podria acollir fins a 26 gratacels.

La Gran Via, al seu pas per l'Hospitalet. Foto: ACN

El pla, a més, també afecta l'entorn de **Cal Trabal**, l'últim reducte agrícola que queda a l'Hospitalet. En Comú-Podem, ERC, CUP i les entitats ecologistes Depana i Lliga per la protecció del patrimoni natural van portar el pla als tribunals i finalment el TSJC el va tombar perquè considerava que la planificació urbanística era competència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i perquè no complia els mínims exigibles de protecció de les zones verdes.

La **plataforma No Més Blocs** ha capitalitzat el rebuig al projecte i insisteix que la ciutat té algunes de les zones més densament poblades d'Europa. Per això demanen preservar Can Trabal, a banda d'alertar que la transformació podria suposar un increment del preu de l'habitatge que perjudicaria els veïns. Després de les sentències del TSJC, **l'Ajuntament i la Generalitat** -a través del Consorci per la Reforma de la Gran Via- van anunciar que presentarien un recurs judicial, a més d'assegurar que **reformularien el pla**. Un procés que, segons les dues administracions es podria allargar fins a finals del 2021.[/despiece]

[despiece]2. **El Pla de Ponent, entre el delta del Llobregat i el Garraf**. La nova promoció d'habitatges més gran de Catalunya està prevista a Gavà, a través del Pla Ponent. El pla urbanístic planteja **la construcció de gairebé 5.000 pisos**, que comportaria l'arribada de 12.500 nous veïns al municipi. L'altra cara de la moneda és l'afectació que el pla acabaria amb l'últim corredor biològic que connecta el parc natural del Garraf amb el delta del Llobregat.

Concretament, el pla d'estructura a l'entorn de la Riera dels Canyars. La **plataforma Salvem el Calamot-Aturem el Pla de Ponent i Ecologistes en Acció** han assenyalat algunes de les conseqüències que asseguren que suposaria el pla. Entre altres, el perill d'inundacions a la plana del Llobregat, a més d'un increment de població a Gavà que segons denuncien no respon a les

necessitats del municipi. També l'eliminació de terres de conreu i un increment de la contaminació provocada pel procés de construcció i per la mobilitat que es derivaria de l'augment de població. "El projecte no es fa per necessitats internes de Gavà sinó dins d'una lògica metropolitana", insisteixen.

Manifestació contra el Pla de Ponent a Gavà. Foto: ACN

Els opositors al pla assenyalen altres zones de Gavà on s'hi podrien construir habitatges sense danyar espais naturals, com l'entorn de la fàbrica Roca. "Resulta tremendament injustificat tornar a demanar un sacrifici de l'entorn natural a la població de Gavà", asseguren des de la plataforma, recordant que durant més de 40 anys el municipi va tenir actiu l'abocador d'escombraries del Garraf. La plataforma està treballant per constituir-se en associació i assegura que **està estudiant la manera d'aturar el pla urbanístic als tribunals.**[despiece]

[despiece]**3. El Centre Direccional de Cerdanyola, als tribunals.** El Vallès Occidental és un dels motors econòmics de Catalunya i com a pol productiu són cada vegada són menys els espais naturals de la comarca. Un dels més polèmics des de fa anys, i que torna a estar en l'ordre del dia, és el polèmic Centre Direccional de Cerdanyola, un **macrocomplex residencial, econòmic i comercial** que la Generalitat vol construir a tocar del Parc Tecnològic del Vallès. El projecte afecta 470 hectàrees i inclou la construcció de 5.400 habitatges, un complex amb un **sostre comercial de 57.000 metres quadrats** i 1,5 milions de metres quadrats de sostre per activitats econòmiques, entre el castell de Sant Marçal, l'estació de l'R8 de Rodalies i a tocar dels antics abocadors.

Recentment, entitats ecologistes i partits polítics de Cerdanyola han sumat esforços per plantar-se davant del nou Pla Director Urbanístic (PDU) del Centre Direccional d'aquesta ciutat i han presentat un altre **recurs contenciós administratiu** per tombar-lo. Consideren que la comarca no necessita aquest macrocomplex i menys en un entorn natural com el corredor del Vallès, que connecta la Serra de Collserola amb Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Un corredor que els últims mesos també s'ha vist amenaçat per la voluntat de la Generalitat de reobrir l'antic camp de golf de

Can Sant Joan -entre Rubí i Sant Cugat- en lloc de convertir la zona boscosa en un gran parc públic, tal com demanen els ajuntaments i entitats locals.

Recreació del Centre Direccional de Cerdanyola. Foto: TeS

El conflicte a Cerdanyola ve de lluny. L'any 2017 el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va suspendre el primer PDU a la zona deixant-lo sense efecte gràcies a un primer contenciós presentat l'any 2014. No obstant això, el departament de Territori i Sostenibilitat juntament amb l'Incasòl, han tirat endavant un **nou planejament**, aprovat el passat mes de juliol del 2019. Tot i que el document inclou alguns canvis com ara la rebaixa del sostre comercial -una de les principals demandes del petit comerç de Sant Cugat i Cerdanyola- des de les entitats consideren que no són suficients i és per això que han decidit passar de nou, a la reivindicació als tribunals.[/despiece]

[despiece]**4. Un nou barri al Calderí de Mollet.** A Mollet del Vallès hi ha projectada la construcció d'un nou barri a l'espai agrícola del Calderí. Es tracta d'una gran peça de 300.000 metres quadrats que, pel creixement de la ciutat, s'ha acabat convertint en **l'últim gran terreny que encara és possible urbanitzar**. El projecte no és nou i portava vint anys sobre la taula. Amb PSC i Podem al govern municipal va tornar a arrencar ara fa un any -amb el suport de Ciutadans i l'abstenció de Junts-, quan es va modificar provisionalment el Pla General d'Ordenació Urbanística.

La zona del Calderí, a Mollet del Vallès. Foto: @SOS_ElCalderi

El pla preveu 94.000 metres quadrats de zones verdes, parcs i espais públics, i 92.000 més de sòl per a equipaments educatius, esportius i sanitaris. També es preveu la construcció d'uns **1.400 habitatges, 480 dels quals de protecció oficial**, un dels punts a favor que, segons l'Ajuntament, té el projecte. L'alcalde, Josep Monràs, destacava el dia que el pla va rebre la llum verda per part de la Comissió Territorial d'Urbanisme: "Desenvolupar el Calderí és una gran oportunitat per Mollet, significa recuperar el 80% d'un espai que actualment és privat, que es podrà destinar a escoles bressol, un nou ambulatori o un gran complex esportiu, per exemple. És, en definitiva, una oportunitat única".

El projecte compta el rebuig de la **Plataforma Salvem El Calderí**, de la qual formen part diversos col·lectius i partits com Ara Mollet, Mollet en Comú i la CUP. En la seva fundació, la plataforma alertava que l'espai agrícola quedava "condemnat a mort" per "la decisió de l'Ajuntament de canviar natura pel ciment d'un nou macrobarri per a més de 4.000 persones". La plataforma diu que no es pot dir que El Calderí es faci per problemes d'habitatge: "Mollet és la setena ciutat de Catalunya en nombre de pisos buits i avui ja hi ha més **pisos buits de bancs i entitats financeres** que tot l'habitatge de promoció municipal que s'ha previst fer a la zona". No és l'únic problema que assenyalen. La plataforma parla de la "temeritat" que suposaria construir el barri: "La de la Conca del Besòs és una zona amb precedents històrics i que està catalogada com a inundable en tots els plans d'emergències". També critiquen el model de comerç i la densitat residencial prevista.[/despiece]

[despiece]**5. Fins a 50 pinedes de la Costa Brava, en perill.** La Costa Brava és una de les regions més turístiques del país i amb una major pressió urbanística. L'aprovació del Pla Director

Urbanístic (PDU) ha de permetre evitar la construcció d'uns **15.000 habitatges**. Tanmateix, moviments veïnals i ambientalistes encapçalats per **SOS Costa Brava** denuncien que diversos espais de gran valor han quedat fora de protecció mentre que en altres casos s'ha arribat tard.

Un exemple és la Farella, **l'última pineda litoral del municipi de Llançà**. Coincidint amb el Dia Mundial de Medi Ambient, unes 200 persones es van concentrar a la platja per denunciar el pla que proposa construir 63 apartaments, 3 cases i un hotel en un espai d'1,5 hectàrees a tocar del mar.

Protesta de la plataforma SOS Costa Brava. Foto: ACN

La Farella és una de la cinquantena de pinedes de la Costa Brava amenaçades, segons SOS Costa Brava. L'entitat assenyala **Begur** com el municipi més afectat amb construccions ja iniciades en zones de gran valor com Aiguablava o Sa Riera. La mobilització ecologista també ha tingut recentment resultats com evitar la construcció d'un tercer bloc a la pineda d'en Gori de Palamós, a tocar de l'emblemàtica cala s'Alguer. [despiece]

[despiece]**6. Les variants d'Olot i la Vall d'en Bas.** Les variants d'Olot i de la Vall d'en Bas -que han d'evitar el pas del trànsit pesat a l'avinguda Sant Jordi de la capital garrotxina, i els embussos de vehicles els caps de setmana a la C-37, a les Preses- no tenen el consens a la comarca. A banda d'una **forta afectació agrícola** -travessen algunes de les millors terres de conreu de Catalunya-, també tenen impacte en l'espai protegit del **Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa**.

Membres de Salvem les Valls en un dels punts afectats per la variant d'Olot. Foto: Xavier Borràs.

Junts i ERC s'han posicionat d'un projecte que encara no compta amb finançament. També **té el suport de l'associació d'empresaris garrotxina Euram**, especialment els del sector de la indústria càrnia. S'hi han posicionat en contra els ecologistes històrics de Salvem les Valls, la CUP i els comuns, a més d'Unió de Pagesos i d'una majoria de veïns de la Vall d'en Bas.

El Consell de Protecció de la Natura de la Generalitat ha fet un informe sobre la variant d'Olot on assegura que **la infraestructura està "sobredimensionada"** i que "vol donar resposta a un model de mobilitat que està en crisi". També, conclou que caldria "replantejar" el projecte, "en totes les seves alternatives" en la línia d'un sol carril per sentit, "descartant la proposta de fer dues calçades amb dos carrils per sentit". A més, recorda que la proposta de la variant discorre íntegrament "per un espai de protecció especial" i que ho fa "sense la necessària adaptació a les característiques i requeriments d'aquesta figura de protecció del medi natural?".[/despiece]